

libVla

Buletyn Informacyjny BUŁ

"Aby istnieli wielcy poeci, muszą być wielcy czytelnicy."
Walt Whitman

Skwer im. Zofii i Zygmunta Hertzów

Senat Uniwersytetu Łódzkiego w dniu 23.06.2008 podjął uchwałę w sprawie **nadania imienia Zofii i Zygmunta Hertzów** skwerowi położonemu przy budynku Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego. Zofia i Zygmunt Hertzowie należeli do najbliższych współpracowników Jerzego Giedroycia, byli przedwojennymi mieszkańcami Łodzi. Z inicjatywą do władz uczelni wystąpiło Towarzystwo Opieki nad Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu. W kwietniu, w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego była prezentowana wystawa "Jerzy Giedroyc i Działup Kultury", na której duży fragment ekspozycji poświęcony był Hertzom. W historii Instytutu Literackiego i Kultury Zofia i Zygmunt Hertzowie odegrali decydującą rolę.

Zygmunt Hertz - urodzony 18 stycznia 1908 r. w Warszawie. Syn Mieczysława i Marii Maybaum. Absolwent Szkoły Zgromadzenia Kupców. Po maturze, w 1926 r., wyjechał do Wielkiej Brytanii, gdzie przez rok studiował ekonomię w Owens College w Manchesterze. Po powrocie do Polski odbył roczną służbę wojskową w Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii, awansując na stopień podporucznika. Pracował, jako prokurent, w biurze handlowym swego ojca, reprezentującym firmę Solvay w handlu sodą kaustyczną w Polsce.

Zofia Hertz - urodzona 27 lutego 1910 r. w Warszawie (prawdopodobnie podczas II wojny światowej nastąpiła zmiana roku urodzenia - z 1910 na 1911, nie sprostowała jej po wojnie i potwierdziła przez wszystkie kolejne lata). Córka Ludwika i Heleny Nisenson. Absolwentka Gimnazjum Żeńskiego R. Konopczyńskiej-Sobolewskiej. Po maturze, w 1928 r., zapisała się na studia na Wydziale Prawnym Uniwersytetu Warszawskiego. Po roku wróciła do Łodzi. Podjęła pracę w kancelarii notarialnej Apolinarego Karnawalskiego. Jako pierwsza kobieta w Łodzi, 13 maja 1933 r., przystąpiła i zdała egzamin na stanowisko notariusza. Odnosiła sukcesy w dziedzinie literatury i sztuki. Pracała jako referent notarialny.

PEŁEN TEKST ARTYKUŁU POŚWIECONEGO MAŁŻEŃSTWU HERTZÓW PRZYGOTOWANY PRZEZ TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ARCHIWUM INSTYTUTU LITERACKIEGO W PARYŻU

BUŁ w sierpniu nieczynna

W sierpniu BUŁ jest zamknięta dla czytelników. Podjęcie takiej decyzji podyktowane zostało koniecznością przeprowadzenia prac wewnętrznych, których nie można wykonać podczas normalnego ruchu czytelniczego. Tegoroczny sierpień to czas wyjątkowo intensywnej pracy bibliotekarzy. Przede wszystkim jest to okres wprowadzania nowej wersji systemu bibliotecznego i systemu ochrony zbiorów. Mamy nadzieję, że prace nad nową wersją, obejmującą również zmianę dostępu do katalogu biblioteki przez internet, pomyślnie zakończy się przed upływem sierpnia, a nowe rozwiązania spotkają się z pozytywnym przyjęciem przez naszych czytelników. Ponadto w tym czasie przeprowadzane jest skontrolowanie księgozbioru w wolnym dostępie i w magazynach bibliecznych, co również nie jest możliwe w czasie otwarcia biblioteki dla użytkowników. To właśnie dzięki skontrolowaniu czytelnik otrzymuje aktualną informację o stanie księgozbioru. Przepraszamy więc naszych czytelników za uniemożliwienie dostępu do zbiorów bibliecznych w sierpniu, ale jeszcze raz zapewniamy, że jest to spowodowane wyłącznie potrzebą przeprowadzenia niezbędnych prac przed początkiem nowego roku akademickiego.

Egzamin w Olsztynie

W dniach 19-20 czerwca w **Bibliotece Uniwersyteckiej w Olsztynie** odbył się egzamin kandydatów na dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej. Status bibliotekarzy dyplomowanych określa ustawa "Prawo o szkolnictwie wyższym" z dnia 27 lipca 2005 roku. Zgodnie z postanowieniem art. 117 tejże ustawy zostało wydane Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 sierpnia 2006 r., które określa:

- 1) warunki, jakie powinien spełniać kandydat na dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej;
 - 2) formy i tryb postępowania kwalifikacyjnego stanowiącego podstawę do przyznawania uprawnień dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej;
 - 3) warunki awansowania dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.
- Zachęcamy do zapoznania się z wymienionymi aktami prawnymi i, oczywiście, do podjęcia starań w kierunku uzyskania kwalifikacji dyplomowanego bibliotekarza lub dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Egzaminacyjny stres rekompensowały urloki zarówno Olsztyńskiej Starówki jak i miasteczka akademickiego położonego w sąsiedztwie Jeziora Kortowskiego. Nowoczesny gmach Biblioteki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, który został oddany do użytku w październiku 2007 roku znajduje się na terenie kampusu uniwersyteckiego Kortowo II.

Bibliotekarz dyplomowany

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych jest dziś zjawiskiem dość powszechnym w różnych kręgach zawodowych, również wśród bibliotekarzy. Okazuje się, że nie jest to syndrom "naszych czasów". Świadczą o tym liczne przepisy prawne dotyczące bibliotekarstwa, powstałe w latach ubiegłych.

Pierwsze z nich pojawiły się w okresie międzywojennym. W 1930 opracowano normy dotyczące m.in. egzaminów kandydatów na stanowisko I i II kategorii w państwowej służbie bibliecznej.

Po zakończeniu II wojny, w latach 1948-1958 egzaminy państwowe zastąpiono, na krótko, dwustopniowymi praktykami międzybibliotecznymi. Na początku roku 1958 podjęto starania mające na celu utworzenie nowej kategorii pracowników bibliotek naukowych - bibliotekarzy dyplomowanych. Znalazł on wyraz w *Ustawie z dnia 5 listopada 1958 roku o szkolnictwie wyższym, w Zasadach powoływania na stanowiska bibliotekarzy dyplomowanych z dnia 11 listopada 1961 roku w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 17 listopada 1961 w sprawie (...) warunków zatrudnienia oraz kwalifikacji (...) dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej w Polskiej Akademii Nauk*. Ustalono także zasady składania egzaminu na bibliotekarza dyplomowanego i powołano komisję egzaminacyjną. Wspomniana Ustawa o Szkołach Wyższych precyzowała obowiązki i prawa bibliotekarzy dyplomowanych: organizowanie bibliotek wg wymogów nowoczesnego bibliotekarstwa naukowego, prowadzenie prac naukowych, badawczych, dokumentacyjnych, bibliograficznych i edukacyjnych. Bibliotekarz dyplomowany mianowany był przez ministra (stary kurs) lub rektora uczelni (pozaostatni bibliotekarz).

W następnych latach, tj. 60., 70., 1980., przepisy dotyczące egzaminów na bibliotekarza dyplomowanego ulegały kolejnym zmianom, które spotykały się z różną oceną środowiska.

W 1990 ukazała się *Ustawa o Szkolnictwie Wyższym*, w myśl której bibliotekarz dyplomowany utracił status nauczyciela akademickiego.

Rok 2005 okazał się bardziej pomyślny dla kadry bibliotekarskiej. Ogłoszono *Ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym*. W myśl tego dokumentu bibliotekarze dyplomowani ponownie znaleźli się w grupie nauczycieli akademickich.

Osobom zainteresowanym proponujemy sięgnąć po podręcznik problemom związanym z uzyskaniem tytułu bibliotekarza dyplomowanego w EBIBie: *Dyplomowani.pl* oraz artykuł *Wielawy Gmirek Bibliotekarze dyplomowani- wczoraj, dziś i jutro*, na podstawie którego opracowano niniejszy tekst.

W ciągu ostatniego roku 3 osoby z BUŁ i Bibliotek Zakładowych zdały egzamin na bibliotekarza dyplomowanego.

Serdecznie gratulujemy!

(tł.)

Zawód - Bibliotekarz

"W obecnej chwili nie ma w polityce państwa rozwiązań stabilizujących bibliotekarzy. Niskie place, zaniedbania w ich regulacji, nieprzychylna bibliotekom i bibliotekarzom rozważania prawne, niespójne programy podnoszenia kwalifikacji oraz biurokratyczny system awansowania i zamieszanie wokół stopni bibliotekarskich powoduje, że od kilkunastu lat występuje negatywna selekcja do zawodu i ciągła rotacja pracowników bibliotek".

W mało zachęcającym obrazie polskiego bibliotekarstwa przedstawionym przez Marię Pidyptczak-Majerowicz pojawiają się jednak pierwsze jaskółki, które być może wiosny jeszcze nie czynią, ale świadczą o pozytywnym nastawieniu młodego pokolenia bibliotekarzy do zawodu, który wykonują z wyboru, a nie z konieczności. Sami inwestują w swoje bibliotekarskie wykształcenie, a podejmując pracę nie tylko doskonale się w niej sprawdzają, ale myślą o dalszym podwyższaniu kwalifikacji. Absolwenci różnych typów studiów prowadzonych przez Katedrę Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Łódzkiego stanowią coraz licześniejszą grupę pracowników BUŁ. Chcielibyśmy przedstawić dwoje z nich, którzy w ostatnich tygodniach podjęli pracę w bibliotece. Pani Magdalena pracuje w Oddziale Opracowania Zbiorów i od kilku dni jest już, po zdaniu egzaminów, studentką piątego roku studiów na kierunku filologia polska ze specjalnością bibliotekoznawstwo i komunikacja społeczna w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Bibliotekoznawstwa na Uniwersytecie Łódzkim. Pani Małgorzata, która była w BUŁ, po zrealizowaniu studiów, postanowiła kontynuować swoją karierę w BUŁ, aby móc być bliżej miejsca, gdzie chce pracować. Małgorzata, która była w BUŁ, po zrealizowaniu studiów, postanowiła kontynuować swoją karierę w BUŁ, aby móc być bliżej miejsca, gdzie chce pracować. Małgorzata, która była w BUŁ, po zrealizowaniu studiów, postanowiła kontynuować swoją karierę w BUŁ, aby móc być bliżej miejsca, gdzie chce pracować.

Pan Michał stwierdził, że praca w bibliotece to jest właśnie to, co chce w życiu robić. Po ukończeniu filologii angielskiej na UL zajmował się tłumaczeniami, między innymi, filmów dokumentalnych. Chcąc zdobyć bibliotekarskie kwalifikacje zdecydował się na podjęcie studiów podyplomowych w Łódzkiej Katedrze Bibliotekoznawstwa, które ukończył w czerwcu tego roku. Pracuje w BUŁ od niedawna, a zapytany, co skłoniło Go do podjęcia takiej decyzji mówi:

"Zamierzam do książek wynieść z domu rodzinnego, w którym moi rodzice zgromadzili całkiem pokaźną domową bibliotekę. Po podjęciu studiów licencjackich w Płocku miałem okazję pracować w Książnicy Płockiej, co nie tylko stanowiło dla mnie źródło dochodu pozwalające na uzupełnienie szczupłych studenckich funduszy, ale również dawało dużą przyjemność obcowania na co dzień z książką i czytelnikami, a dzięki temu wypłynęło na podjęcie niedawno decyzję o rozpoczęciu studiów podyplomowych w Katedrze Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Łódzkiego. Praca w BUŁ, pozwala mi robić to, co lubię, ale przede wszystkim daje mi możliwość pracy z tym, co jest dla mnie najważniejsze. Bardzo się cieszę, że w moim przypadku okazało się to możliwe. Wierzę w to, że zawód bibliotekarza ma przed sobą przyszłość i zyska należne mu uznanie i prestiż, tak, jak to ma miejsce w innych krajach Unii Europejskiej, której przecież jesteśmy członkiem."

*M. Pidyptczak-Majerowicz, Zawód - bibliotekarz, "Buletyn EBIB" [online] 1999 nr 1. [Dostęp: kwiecień 1999].
Dostępny World Wide Web <http://www.oss.wroc.pl/buletyn/ebib01/zawod.html>

Konferencja w Bibliotece Politechniki Łódzkiej

Tematyka III Konferencji przygotowanej przez Bibliotekę Politechniki Łódzkiej "Biblioteki w procesie dydaktycznym i badaniach naukowych" - była poświęcona ważnym problemom środowiska akademickiego - współpracy biblioteki akademickiej ze środowiskiem naukowym, administracją i studentami macierzystej uczelni oraz roli biblioteki w badaniach naukowych i dydaktyce. Odbyła się w terminie 25-27.05.2008.

W przeddzień konferencji (24.06.2008), firma Akme Archive - zorganizowała coroczne spotkanie z wydawcami, z którymi współpracuje. Oprócz prezentacji nowości wydawniczych oferowanych przez firmę odbyło się spotkanie z Chrism Gibsonem - przedstawicielem John Rylands University Library z University of Manchester w Wielkiej Brytanii. "Delivering information literacy: getting closer to the academic community" to temat wystąpienia oraz zapoczątkowanej dyskusji dotyczącej stworzenia oraz realizacji programu współpracy biblioteki akademickiej ze środowiskiem naukowym i studentami. Ponadto, w dniu poprzedzającym konferencję odbyła się prezentacja LibQual+, uznanego na świecie narzędzie do badania satysfakcji użytkowników bibliotek. Przedstawiciel LibQual (Association of Research Libraries) - Bruce Thompson zaprezentował narzędzie i omówił metodologię wykonania badania.

Referaty wygłaszane w trakcie sesji konferencyjnych dotyczyły między innymi roli bibliotek w inkubowaniu innowacyjnych technologii. Zaprezentowano wyniki badań statystycznych dotyczących znaczenia biblioteki i bibliotekarzy w rozwoju uczelni i pracy środowiska akademickiego. Ciekawe były referaty na temat koncepcji, doświadczeń i perspektyw bibliotek cyfrowych oraz repozytoriów wiedzy. Dyskutowano nad przyszłością bibliotek naukowych i koniecznością zmian zachodzących w środowisku uczelni. Wśród problemów omawiano konieczność włączenia biblioteki do strategii zarządzania uczelnią, integrację i współpracę biblioteki ze środowiskiem akademickim oraz rolę badań naukowych dotyczących zasobów bibliotecznych i działalności informacyjnej. Rozpatrywano kierunki ewolucji naukowej i technicznej w świetle misji pełnionej przez bibliotekę i jej funkcji w procesie komunikacji interpersonalnej.

W drugim dniu konferencji odbyła się sesja posterowa. Jeden z zaprezentowanych plakatów pt. "Jak mówić, aby nas słuchano, jak słuchać, by do nas mówiono. Z doświadczeń Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego" opracowały G.Waliszewska i B. Leder-Niewola z Oddziału Informacji Naukowej BUŁ. Plakat został przygotowany w tym celu, aby zwrócić uwagę na symbiotyczne relacje: bibliotekarz - czytelnik, biblioteka naukowa - uczelnia oraz podkreślić rolę więzi łączących te środowiska i ich wpływ na wzajemną współpracę. Tematyka nawiązywała do różnorodnych doświadczeń, w które obfituje proces komunikowania się ze środowiskiem akademickim. Podkreślano rolę bibliotekarza jako opiekuna, przewodnika i eksperta oraz znajomości specyfiki uczelni, umiejętności identyfikowania potrzeb pracowników w zakresie źródeł wiedzy niezbędnych do pracy naukowej i dydaktycznej oraz doboru właściwych metod i sposobów wyszukiwania informacji.

W trakcie konferencji można było porozmawiać z wieloma przedstawicielami wydawców elektronicznych baz danych i serwisów czasopism. Organizatorzy w ramach imprez towarzyszących zorganizowali wycieczkę po Bibliotece Politechniki Łódzkiej, uroczystą kolację w gmach Biblioteki Głównej oraz imprezę plenerową w okolicznej Dzierżąnej połączone z zwiedzaniem fermy strusiej.

(GW, BL-N)

Gość z Hiszpanii

W dniach od 8 do 13 czerwca br., w ramach programu STELLA, gościliśmy p. Inmę Doval Porto z Hiszpanii. Inma pracuje w **Bibliotece Uniwersyteckiej w Corunii**. To miasto w północno-zachodniej Hiszpanii położone nad Oceanem Atlantyckim. Atrakcją dla turystów jest m.in. słynne Muzeum Łódzkości oraz pochodząca z czasów rzymskich latarnia, czyli Wieża Herkulesa.

Inma zapoznała się z pracą w poszczególnych oddziałach Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego, m.in. w Oddziale Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów, Oddziale Opracowania Zbiorów, w Oddziale Informacji Naukowej, w Sekcji Starych Druków Oddziału Zbiorów Specjalnych. Poznała również bibliotekę Wydziału Zarządzania oraz bibliotekę Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UL. Nasz gość miał okazję zwiedzić Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną im. Marszałka J. Piłsudskiego w Łodzi przy ul. Gdańskiej 102, Bibliotekę Główną Politechniki Łódzkiej oraz niedawno otwarte Muzeum Uniwersytetu Łódzkiego w Pałacu Biedermann przy ul. Franciszkańskiej 1/3, Muzeum Książki Artystycznej przy ul. Tymienieckiego 24 i niewielką bibliotekę w Muzeum Historii Miasta Łodzi przy ul. Ogrodowej 15.

Przy okazji wizyty Inmy Doval dowiedzieliśmy się, że Biblioteka Główna Uniwersytetu w Corunii, koordynująca pracę bibliotek wydziałowych, składa się z 4 oddziałów. W gestii ich obowiązków leży działalność informacyjna, tworzenie strony internetowej podległych bibliotek, piecza nad komputerowymi bazami danych oraz wypożyczanie międzybiblioteczne, opracowanie czasopism i działalność informatyczna. Inma, absolwentka historii sztuki, pracuje w wydzielonej bibliotece pedagogicznej, która zatrudnia 5 osób. Do obowiązków pracowników należy opracowanie i udostępnianie zbiorów, udzielanie informacji oraz organizowanie szkoleń bibliotecznego dla studentów Uniwersytetu. Czas pracy w bibliotece wynosi 7 godzin. W soboty i niedziele biblioteka jest nieczynna. Ze zbiorów biblioteki pedagogicznej korzystają studenci socjologii, filozofii, historii, nauk społecznych i pedagogiki. Liczba zarejestrowanych czytelników wynosi 1.891 przy ogólnej liczbie 21.168 studiujących na Uniwersytecie w Corunii. Biblioteka posiada 70 baz danych on-line i ponad 760.000 książek. Warunkiem stałego zatrudnienia pracownika jest zdanie przez niego egzaminu bibliotekarskiego, składającego się z części praktycznej (np. umiejętność wyszukiwania informacji w różnego rodzaju bibliografiach, katalogowaniu), teoretycznej (przygotowany temat) i z wybranego języka obcego (angielski, włoski, francuski). Osoba, która nie zdała egzaminu, może do niego przystąpić ponownie. Pracownicy nie mający studiów kierunkowych muszą podjąć studia podyplomowe związane z wykonywanym zawodem.

Biblioteka Uniwersytetu w Corunii wraz z **Biblioteką Uniwersytecką w Santiago de Compostela** i **Biblioteką Uniwersytecką w Vigo** tworzą konsorcjum, które wspólnie rozwiązuje bibliotekarskie problemy.

(tł. i TG)

Bazy danych Wydawnictwa Aleksander Street Press

Aleksander Street Press na rynku wydawniczym istnieje od maja 2000 roku. Wydawca koncentruje się na tematyce humanistyczno-społecznej, jego celem jest udostępnienie zasobów w następujących dyscyplinach: muzyka (od klasycznej po współczesną), literatura, historia (Ameryki Północnej, kobieci), teatr i film, religia oraz socjologia i psychologia. Bazy tego wydawcy stanowią ujednolicone tematycznie, cenne źródło wiedzy. Dzięki dostępowi promocyjnego pracownicy Uniwersytetu Łódzkiego mogą lepiej poznać następujące z nich:

- **American Film Scripts** - scenariusze
 - **Twentieth Century North American Drama** - teksty dramatów
 - **Counseling and Psychotherapy Transcripts, Client Narratives, and Reference Works** - sesje psychoterapeutyczne;
- relacje chorych (pamiętniki, listy, autobiografie, relacje ustne); podręczniki, encyklopedie, prace naukowe wydawnictwa SAGE.

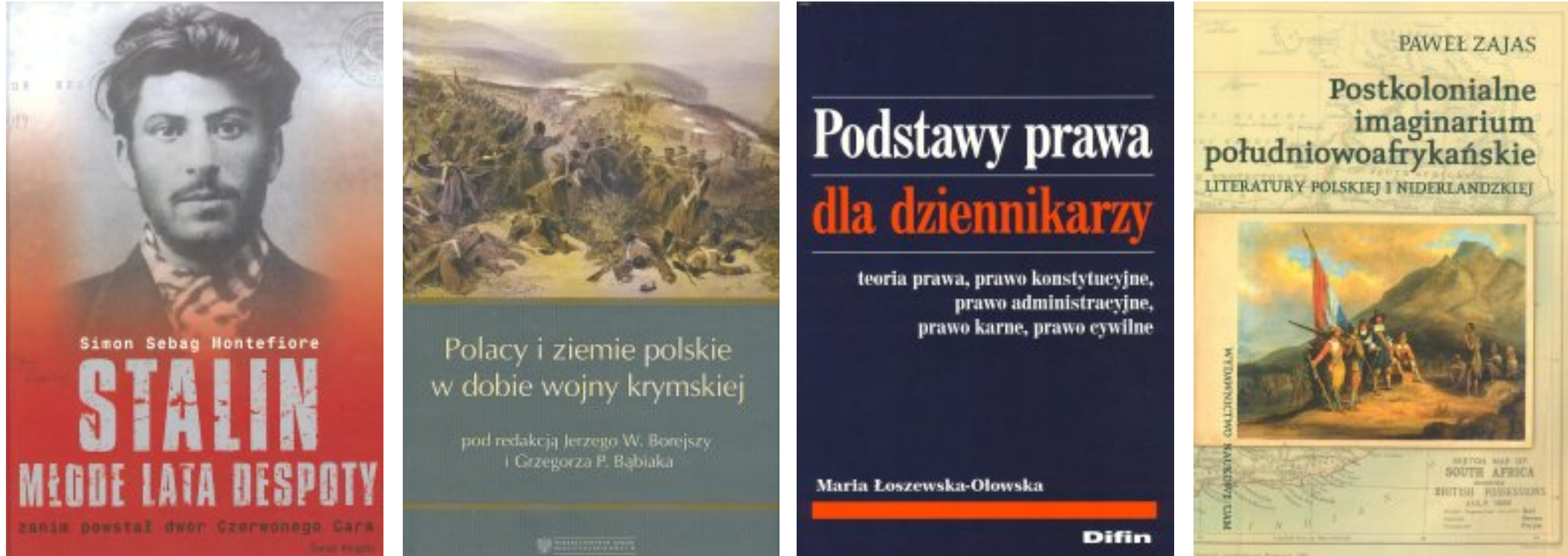
Wakacje

W BUŁ coraz mniejszy ruch. Część naszych czytelników wyjechała tuż po zdanych egzaminach na zasłużone i długie wycieczkowe wakacje. Inni oddają książki lub wypożyczają "wakacyjne lektury". Jeszcze inni przygotowują się do pisania rozmaitych prac, bądź do zdawania egzaminów w późniejszym terminie. Przy okazji, przypominamy o wakacyjnych godzinach otwarcia BUŁ.

Wakacje to również czas odpoczynku dla bibliotekarzy. Niemniej, Biblioteka nadal funkcjonuje. Kupowane są na bieżąco książki, regularnie dostarczane są czasopisma z prenumeraty. Zbiory te należy opracować, aby po wakacjach czekały już na czytelników. Okres wakacji to czas przeprowadzania skontrolowania, wykonywania różnego rodzaju prac porządkowych. Nie wszyscy więc mogą już teraz cieszyć się kanikulem. Tym, którzy spędzają pracoście czas wakacyjny w Bibliotece proponujemy, w chwili wytchnienia, wirtualną wycieczkę do ... **najpiękniejszych bibliotek świata**!

Przy okazji zachęcamy naszych czytelników do przesyłania na nasz adres zdjęć z wakacji (w mailu prosimy o wyrażenie zgody na publikację zdjęć na stronie BUŁ). Najciekawsze zamieścimy w biBULE na początku roku akademickiego.

Polecamy - wybrane nowości książkowe BUŁ. (01.VII.2008)

(książki będą dostępne dla Czytelników po opracowaniu i wprowadzeniu do bazy)